

สรุปผลการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓
ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพุธที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๔๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา

ข้อหารือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ขึ้นบัลลังก์ ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม ได้อนุญาตให้สมาชิกฯ พิจารณาข้อหารือเกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใด ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๔ ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหานิคมอุตสาหกรรมจะนะ ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาช้างป่าทำลายพืชทางการเกษตร ขอให้ขยายเขตไฟฟ้าและไฟฟ้าไม่เสถียร ปัญหาถนนชำรุด ปัญหาค่าความเค็มของน้ำในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ปัญหาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในจังหวัดน่าน ขอให้พิจารณาช่วยเหลือสวัสดิการข้าราชการและลูกจ้างกระทรวงสาธารณสุขที่เกษียณอายุราชการแล้ว ปัญหาการจราจร ขอให้พิจารณาปรับเพิ่มค่าตอบแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยฝ่ายปกครองท้องถิ่น ปัญหาแหล่งน้ำมีความตื้นเขินในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ปัญหาน้ำประปาไม่เพียงพอ ปัญหาการสอบบรรจุพนักงานราชการทางการศึกษา ปัญหาครูขาดแคลน ปัญหาอุปกรณ์การศึกษาขาดแคลน ปัญหาโรคระบาดในสุกร ปัญหาการจัดการกับผู้ชุมนุมจะนะรักถิ่น ปัญหาที่ทำกิน การเปิดพื้นที่สีแดงเพื่อให้มีนักท่องเที่ยวเข้าพื้นที่ ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ปัญหาเสาไฟฟ้าเอียงในเขตปทุมวัน เป็นต้น

จากนั้น ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ โดยสรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทู้ถาม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

เรื่องที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้ลงมติตั้งกรรมาธิการร่วมกันฝ่ายวุฒิสภา เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

ไม่มี

ระเบียบวาระเรื่องด่วน

๑. ร่างพระราชบัญญัติสถาปนิก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่ง คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ (ในระเบียบวาระ เรื่องด่วนที่ ๑)

ก่อนที่ที่ประชุมจะพิจารณา ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้อนุญาตให้ พลอากาศตรี หม่อมหลวง ประกิตติ เกษมสันต์ นายกสภาสถาปนิก รองศาสตราจารย์พงศ์ศักดิ์ วัฒนสินธุ์ และ นายสุพินท์ เรียนศรีวิไล ผู้แทนจากสภาสถาปนิก เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๗๖

นายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้แถลงหลักการและเหตุผล โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า การเสนอแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวเป็นการเพิ่มนิยามคำว่า “สถาปนิกต่างชาติ” “สถาปนิกขึ้นทะเบียน” และ “สถานายกพิเศษ” แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ของสภาสถาปนิกเกี่ยวกับการควบคุมความประพฤติของสมาชิกสภาสถาปนิก พร้อมทั้งควบคุมมาตรฐานทางวิชาการ และการดำเนินการตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี เพิ่มมาตรา ๗ (๓/๑) และ (๗/๑) และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ (๔) กำหนดให้สมาชิกสภาสถาปนิกมีหน้าที่ประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม และให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการจรรยาบรรณ กระบวนการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของผู้ได้รับใบอนุญาตมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๔) มาตรา ๑๓ (๗) และมาตรา ๑๓/๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้สถาปนิกต่างชาติประกอบอาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมได้ตามประกาศคณะกรรมการสภาสถาปนิก และต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม รวมทั้งให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการจรรยาบรรณ กระบวนการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของผู้ได้รับใบอนุญาตมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕ มาตรา ๕๐/๑ แก้ไขเพิ่มเติมกรณีผู้ขอรับใบอนุญาตซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้องไม่เป็นผู้ถูกภาคทัณฑ์ตามระยะเวลาที่กำหนด แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ วรรคสอง กำหนดให้คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสถาปนิกต่างชาติ สถาปนิกขึ้นทะเบียน รวมทั้งการขึ้นทะเบียน อายุการขึ้นทะเบียน การพักใช้และเพิกถอนการขึ้นทะเบียน ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสภาสถาปนิกประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของสถานายกพิเศษ เพิ่มมาตรา ๔๙/๑ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพสถาปัตยกรรมและกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดการกล่าวหาและการกล่าวโทษผู้ได้รับใบอนุญาต แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ วรรคสอง และวรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการจรรยาบรรณ และกำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการจรรยาบรรณ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๓ กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับความเป็นผู้มีส่วนได้เสียของกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการจรรยาบรรณ รวมทั้งการประชุมของคณะกรรมการจรรยาบรรณ และคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ เพิ่มมาตรา ๖๑/๑ และมาตรา ๖๑/๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้กล่าวหาสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการจรรยาบรรณได้ และเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการจรรยาบรรณในระหว่างอุทธรณ์ รวมทั้งแก้ไขบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการอุทธรณ์ของผู้กล่าวหา แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๓ (๕) เพิ่มมาตรา ๖๒ วรรคสี่ เพิ่มบทกำหนดโทษของสถาปนิกต่างชาติ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๑ แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้าย

พระราชบัญญัติ การเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีหลักการโดยที่ประเทศไทย ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศด้านการค้าบริการสาขาสถาปัตยกรรม โดยกำหนดให้สถาปนิกต่างชาติซึ่งได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวสามารถเข้ามาประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมภายในประเทศไทย และให้ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่ได้รับใบอนุญาตจากสภาสถาปนิกสามารถขึ้นทะเบียนเพื่อประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมในประเทศภาคีความตกลงระหว่างประเทศได้ แต่โดยกฎหมายว่าด้วยสถาปนิกที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ยังไม่มีบทบัญญัติที่รองรับการดำเนินการตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีดังกล่าว รวมทั้งความตกลงระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่อาจมีขึ้นในอนาคต สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้มีการรองรับกรณีดังกล่าว และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ได้แก่ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ทางจรรยาบรรณของสถาปนิกกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และมาตรการทางจรรยาบรรณของสถาปนิกต่างชาติและสถาปนิกขึ้นทะเบียน และกำหนดให้สมาชิกสภาสถาปนิกทุกคนต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมและตามระเบียบของคณะกรรมการเพื่อความปลอดภัยของประชาชนและความเที่ยงตรงแห่งวิชาชีพ รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกฯ อภิปราย โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้รองรับอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมหรือไม่ ที่ผ่านมามีสถาปนิกต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยในโครงการก่อสร้างสนามบินสุวรรณภูมิมีกฎหมายใดรองรับ การขึ้นทะเบียนสถาปนิกต่างชาติจะมีการจัดการอย่างไร จะส่งผลต่อสถาปนิกไทยหรือไม่ กฎหมายนี้จะคุ้มครองสถาปนิกที่อยู่ในประเทศหรือไม่ ได้มีการศึกษายุทธศาสตร์ในการดำเนินการในต่างประเทศด้วยหรือไม่ เช่น การเคลื่อนย้ายบุคลากร เป็นต้น การออกใบอนุญาตหรือใบประกอบวิชาชีพต้องมีความรอบคอบในการพิจารณาเพื่อไม่ให้ไทยเสียเปรียบกับประเทศอื่น กฎหมายระดับประกาศนียบัตรสอดคล้องกับเจตนาของข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangement หรือ MRA) ต้องมีคณะกรรมการกำกับดูแลด้วย มีข้อสังเกตการให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษ การกำหนดคุณสมบัติของกรรมการควรมีการเปิดกว้าง มีแนวทางในการดูแลสถาปนิกต่างชาติอย่างไร บางมาตรายังไม่เป็นปัจจุบัน เช่น การรองรับวิชาชีพ การประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมบังคับทางกฎหมายยังไม่สมบูรณ์จะส่งผลในทางปฏิบัติวิชาชีพสถาปนิกทั้งในและต่างประเทศ ควรมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเจตนารมณ์ของกฎหมายนี้จะส่งผลให้คนไทยตกงานหรือไม่ แต่กำหนดคณะกรรมการจรรยาบรรณ หมวด ๔ สถาปนิกต่างชาติสามารถปฏิบัติได้หรือไม่ เช่นการแอบอ้างคัดลอกผลงานด้านการแข่งขันของสถาปนิกคนอื่น อัตราค่าธรรมเนียม การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของสถาปนิกไทยและต่างประเทศหรือไม่ ไทยมีความพร้อมมากน้อยเพียงใด องค์การสถาปนิกของไทยมีการแสดงความคิดเห็นอย่างไรในการแลกเปลี่ยน การสรรหาคณะกรรมการมีความยินยอมหรือไม่ บทบาทสภาสถาปนิกมีความแตกต่างจากสภาวิชาชีพอื่นอย่างไร มีหลักการในการปรับเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมในท้ายพระราชบัญญัติอย่างไร ยุทธศาสตร์และทิศทางของสถาปนิกมีการกำหนดไว้อย่างไร มีการบริหารจัดการงบประมาณอย่างไร มีแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพสถาปนิกอย่างไร เพื่อให้เป็นสถาปัตยกรรมที่ยั่งยืน และเพื่อการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมของไทยไว้

นายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และนายกสภาสถาปนิก ตอบชี้แจง โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้จัดตั้งสภาสถาปนิกเพื่อควบคุมดูแล

ความประพฤติของสถาปนิกตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ เพื่อคุ้มครองประชาชน เนื่องจากการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมมีผลกระทบต่อประชาชน แนวทางการควบคุมเป็นแนวทางการควบคุมวิชาชีพอื่น ๆ เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกร เป็นต้น มีการบังคับใช้ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ และมีสภาการเปลี่ยนแปลงและมีพันธกรณีกับต่างประเทศ เพื่อควบคุมมาตรฐานสถาปนิกต่างชาติที่จะเข้ามาทำงานในประเทศ ควบคุมมาตรฐานและการปฏิบัติวิชาชีพให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณต่างชาติ การรับเข้ามามีเงื่อนไขการรับเข้าทั้งทางจรรยาบรรณ การแก้ไขในเรื่องของจรรยาบรรณ โดยให้บังคับใช้กับผู้ที่มีสมาชิกสภาสถาปนิกทั้งในและต่างประเทศ การเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมเป็นอัตราสูงสุดในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ซึ่งการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจะต้องออกเป็นกฎกระทรวง และยังไม่มีการปรับแก้ไขกฎกระทรวง งบประมาณของสภาสถาปนิกมีสถานะขาดดุลจึงขอรับงบประมาณจากรัฐบาล สำหรับค่าอภิปรายและข้อสังเกตจะนำไปพิจารณาในชั้นกรรมาธิการต่อไป

ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณา คณะกรรมาธิการฯ ประกอบด้วย

๑. นายคธาทิพย์ เอี่ยมกมลลา	๒. นายสุพินท์ เรียนศรีวิไล
๓. นางสาววันดี สุชาติกุลวิทย์	๔. นายเกียรติ สิทธีอมร
๕. นายขวัญเลิศ พานิชมาท	๖. นายสยาม หัตถสงเคราะห์
๗. นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	๘. นายนพพล เหลืองทองนารา
๙. นายจिरพงษ์ ทรงวัชรภรณ์	๑๐. นางนิลลี กะโต
๑๑. นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ	๑๒. นายกษิณีเดช ชูดีมันต์
๑๓. นายเนวินธุ์ ช่อชัยทิพฐ์	๑๔. นายเทอดพงษ์ หงษ์ศิริรุ่งเรือง
๑๕. นายวรรณัฐ ศรีสุริยชัย	๑๖. นายเจษฎ์ บุญเรืองรอด
๑๗. นายจิตินันท์ แสงนาค	๑๘. นายราเชิด ระเด่นอาหมัด
๑๙. นายเกษมสันต์ มีทิพย์	๒๐. นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ
๒๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานธิกา สวัสดิ์ศรี	๒๒. นายสามารถ ราชพลสิทธิ์
๒๓. นายวรพันธ์ คล้ามไพบูลย์	๒๔. นายโกสินธ์ ศรีศักดิ์สกุลชัย
๒๕. นายศักดิ์สง่า ชนะภัย	

กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

๒. ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่ง คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ (ในระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๒)

ก่อนที่ที่ประชุมจะพิจารณา ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้อนุญาตให้ นายสุวิทย์ ธีระกุลพิศุทธิ์ รองอธิบดีกรมเจ้าท่า นางสาวจิราภรณ์ เลิศมงคลนาม และนายวีรศักดิ์ ไททรงาม ผู้แทนจากกรมเจ้าท่า เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๗๖

นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ได้แถลงหลักการและเหตุผล โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ เพิ่ม (๗/๓) ว่าด้วยการทิ้งขยะในทะเล ในหมวดที่ ๖ ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด ของภาค ๑ ข้อบังคับทั่วไป โดยที่ประเทศไทยมีนโยบายที่จะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. ๑๙๗๓ ภาคผนวก ๕ ว่าด้วย

กฎข้อบังคับสำหรับการป้องกันมลพิษจากขยะบนเรือ (MARPOL Annex V Regulations for the Prevention of Pollution by Garbage from Ships) เพื่อร่วมมือกับนานาประเทศในการควบคุมมิให้มีการทิ้งขยะจากเรือหรือแท่นที่เป็นสิ่งก่อสร้างในทะเลทั้งที่ติดตื้นอยู่กับที่หรือที่ลอยน้ำได้ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดและมาตรฐานที่อนุสัญญากำหนด และสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ (United Nations Convention on the Law of the Sea 1982) เกี่ยวกับการป้องกัน การลด และการควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยรัฐภาคีต้องดำเนินการควบคุมมิให้เรือหรือแท่นที่อยู่ในทะเลอาณาเขตและเขตเศรษฐกิจจำเพาะ รวมทั้งเรือของรัฐภาคีที่เดินอยู่ในทะเลทั่วโลก ละเมิดข้อกำหนดของอนุสัญญา และต้องจัดให้มีมาตรการเพื่อรองรับการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งกฎหมายไทยที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมเพียงพอสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยโดยเพิ่มบทบัญญัติว่าด้วยการทิ้งขยะในทะเล กำหนดมาตรการในการควบคุมการทิ้งขยะจากเรือและแท่นให้เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากลและให้เป็นไปตามพันธกรณีแห่งอนุสัญญา อันเป็นการป้องกันมิให้เกิดมลพิษและคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกฯ อภิปราย โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า การเข้าเป็นภาคีผลของกฎหมายจะเป็นอย่างไร การกำหนดค่านิยมในการทิ้งขยะ แต่ไม่รวมถึงกรณีน้ำมันที่ถูกทิ้งลงทะเล ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ การจัดการขยะในทะเลบทลงโทษทางปกครองมีการกำหนดเขตอำนาจอย่างไร การให้อำนาจกรมเจ้าท่าใช้ดุลพินิจในการจัดการขยะมีความเหมาะสมหรือไม่ ได้มีการศึกษาปริมาณการเดินเรือที่มีสัญชาติไทยและต่างชาตินี้เท่าไร ควรคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนด้วย ท่าเรือของไทยที่จะจัดการขยะเพียงพอหรือยังมีแผนการดำเนินการในขั้นตอนการลงนามในอนุสัญญาอย่างไร หลักแนวคิดเรือที่บรรทุกสิ่งใดต้องบรรทุกสิ่งนั้นกลับด้วย จะมีข้อยกเว้นให้ชาวประมงในสถานการณ์จำเป็นหรือไม่ เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจในการปฏิบัติ และมีความพร้อมอย่างไร บทลงโทษมาตรฐานยุติธรรมไม่ควรใช้ดุลพินิจ มีหน่วยงานหรือเครื่องมือตรวจสอบในทะเลหรือไม่ ควรให้มีมาตรการลงโทษเบี่ยงเบนการขนส่งสารเคมี ปริมาณสารเคมี จัดพื้นที่การจอดเรือ มีมาตรการระวังเหตุ มีการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบ ไม่สร้างผลกระทบต่อชาวประมงไทย ระหว่างการพิจารณา มีรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนปฏิบัติหน้าที่

นายอิริฐ รัตนเศรษฐ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม และรองอธิบดีกรมเจ้าท่า ตอบชี้แจง โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า มี ๑๙๕ ประเทศที่เข้าร่วมเป็นภาคี ในอาเซียนมีไทยและลาวที่ยังไม่เข้าเป็นภาคี และเมื่อไทยจะเข้าเป็นภาคีภายใต้อนุสัญญานี้จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายที่จะใช้บังคับกับเรือไทยและเรือต่างประเทศที่จะเข้ามาในบริเวณน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วยน่านน้ำไทยไม่ครอบคลุมถึงพื้นที่ ๒๐๐ ไมล์ทะเล รัฐสากลกำหนดให้ท่าเทียบเรือเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกรับขยะจากเรือที่เข้ามาจากต่างประเทศ ปัจจุบันไทยยังไม่มีกฎหมายรองรับ และในฐานะที่กรมเจ้าท่าเป็นหน่วยงานกำกับดูแลใช้กฎหมายเท่าที่มีจัดสิ่งอำนวยความสะดวกไว้เพื่อรองรับเรือที่เข้ามาในประเทศไทย และจากสถิติมีขยะที่เข้ามาในท่าเทียบเรือปีละ ๘๐ ตัน ขยะที่เป็นสารปนเปื้อนสารอันตรายประมาณ ๓๖ ตัน ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่รองรับการดำเนินการตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. ๑๙๗๓ จึงจำเป็นต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำหรับข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ จะนำไปประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการต่อไป

ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และมีมติให้ตั้ง คณะกรรมาธิการวิสามัญ จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณา คณะกรรมาธิการฯ ประกอบด้วย

๑. นายสุริพัฒน์ ธีระกุลพิศุทธิ์	๒. นางสาวจิราภรณ์ เลิศมงคลนาม
๓. นางสาววิไล อมราภรณ์	๔. นายวรศิษฐ์ เลียงประสิทธิ์
๕. นายประพันธ์ บุญเกียรติ	๖. นายปลอดประสพ สุรัสวดี
๗. นายนิรมิต สุจारी	๘. นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ
๙. นายพรเทพ วิสุทธิวัฒนศักดิ์	๑๐. นายวิสิทธิ์ เตชะธีราวัฒน์
๑๑. นายพิพัฒน์ชัย ไพบูลย์	๑๒. นายสุทา ประทีป ณ ถลาง
๑๓. นายสละธิระ เผือกประพันธุ์	๑๔. นายสถิตย์ เพชรสุวรรณ
๑๕. นายอุดร ออลสัน	๑๖. นายอำนาจ ยุติธรรม
๑๗. นายศุภชัย ใจสมุทร	๑๘. นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา
๑๙. นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	๒๐. นายนิติพล ผิวเหมาะ
๒๑. นายสมชาย ฝิ่งชลจิตร	๒๒. นางสาวพิมพ์พี พันธุ์วิชาติกุล
๒๓. นางมณฑิพย์ ศรีรัตนา	๒๔. นายไพศาล ชโนวรรณ
๒๕. พลตำรวจโท ชัยวัฒน์ ฉันทวรลักษณ์	

กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา

๑. ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่ง พลโท วีระ วงศ์สรรค์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๑,๘๐๘ คน เป็นผู้เสนอ (ในระเบียบวาระที่ ๕.๑) โดยเป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ ไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนั้น จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ตกเป็นอันตกไป

๒. ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่ง นายชวลิต วิชยสุทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ (ในระเบียบวาระที่ ๕.๒)

ผู้เสนอได้แถลงหลักการและเหตุผล โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า ยกเลิกมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยที่พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ มาตรา ๔๕ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจจ่ายเงินสำรองจำนวนห้าหมื่นล้านบาทจากคลังเพื่อนำไปใช้ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน ซึ่งไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๑ บัญญัติว่างบประมาณรายจ่ายแผ่นดินให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา อีกทั้งการจ่ายเงินในกรณีดังกล่าว คณะรัฐมนตรีมีอำนาจที่จะจ่ายเงินจากงบกลางได้ จึงควรยกเลิกเงินสำรองจ่ายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกฯ อภิปราย โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า ฝ่ายที่เห็นด้วย เห็นว่าการยกเลิกกฎหมายดังกล่าว เพื่อให้วิธีการงบประมาณเป็นไปโดยความถูกต้อง เนื่องจากการเสนอของงบประมาณหน่วยงานได้มีการเสนอของงบประมาณและมิงงบประมาณในการดำเนินการต่าง ๆ แล้ว ระบบการคลังของไทยจะใช้จ่ายผ่านงบประมาณประจำปี โดยแต่ละกระทรวงจะเป็นผู้เสนอ รัฐบาลเริ่มใช้งบประมาณในส่วนนี้ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ เป็นการสร้างหนี้ของประเทศ รัฐบาลใช้เงินสิ้นเปลือง ไม่มีการวัดผล จึงเห็นควรให้ยกเลิก เนื่องจากมิงบกลางอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องใช้งบทุนสำรอง ควรใช้บที่มีการจัดสรรก่อน อีกทั้งกองทุนที่อยู่ในประเทศมีอีกจำนวนมาก สามารถนำมาใช้ในกิจกรรมนั้น ๆ ได้ ไม่จำเป็นต้องใช้งบกลาง เช่น การเจาะบาดาล เป็นต้น การขออนุมัติให้เป็นขั้นตอนการพิจารณาเห็นชอบของสภา จึงเป็นการสมควรเพื่อป้องกันส่อไปในทางทุจริต และในแต่ละปีจะมีเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ เช่น น้ำท่วม ภัยพิบัติ และการแพร่ระบาดของไวรัสต่าง ๆ เป็นต้น จึงได้มีการตั้งงบกลางไว้เพื่อแก้ไขปัญหาที่ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณได้ และเพื่อความคล่องตัวของการบริหารราชการแผ่นดิน และนอกจากนี้ยังมีเงินคงคลังเพื่อชำระหนี้การจ่ายข้อผูกพันต่างประเทศ ซึ่งอาจจะมีหรือไม่มี งบทุนสำรองจ่ายที่ผ่านมายังใช้ได้แต่ไม่มากเมื่อปี ๒๕๖๔ จึงได้นำมาใช้ ดังนั้นงบประมาณมีไว้เพื่อความคล่องตัวในการบริหารราชการแผ่นดิน จึงเห็นว่าควรคงไว้ ควรมีการปรับปรุงงบกลาง ควรแยกงบกลางออกจากงบการบริหารที่เกี่ยวกับบุคลากร เนื่องจากการใช้จ่ายด้านบุคลากรได้ตั้งงบประมาณที่มีกรอบให้เหมาะสม เพื่อให้รัฐบาลมีงบประมาณงบทุนสำรองเป็นงบประมาณที่สามารถนำมาใช้ในกรณีฉุกเฉินและมีความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาในการบริหารราชการแผ่นดิน ถ้ามีการยกเลิกไปจะส่งผลให้เมื่อเกิดปัญหาที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้จะไม่สามารถช่วยเหลือประชาชนได้

ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ ไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนั้น จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ตกเป็นอันตกไป

๓. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ซึ่ง นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ (ในระเบียบวาระที่ ๕.๓) โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป คือ **ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.** ซึ่ง นางบุญรัตน์ ศรีธเรศ กับคณะ เป็นผู้เสนอ (ในระเบียบวาระที่ ๕.๒๓)

เมื่อผู้เสนอได้แถลงหลักการและเหตุผล ที่ละฉบับ ตามลำดับ โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “การศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต” และแก้ไขบทนิยามของคำว่า “สถานศึกษา” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยยังไม่มีบทนิยามของคำว่า “การศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต” ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับการศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับการศึกษา โดยเฉพาะบุคคลที่มีความไม่พร้อมทางรายได้ ครอบครัว และสังคม หรือมีความจำเป็นบางประการ จึงต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ตามศักยภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อลดความเลื่อมล้ำทางการศึกษา ให้เด็กนักเรียนในพื้นที่ต่างจังหวัดมีความเท่าเทียมกับเด็กนักเรียนในเมืองหลวง ให้มีหลักสูตรที่เท่าเทียมกัน ซึ่งเทคโนโลยีจะเป็นเครื่องมือในการที่จะส่งเสริมให้เกิดการศึกษาที่เท่าเทียมกัน แต่การเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมมีขั้นตอนที่ล่าช้าไม่ทันกับสถานการณ์ ในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้มีการพิจารณากฎหมายดังกล่าวแล้ว การเสนอเพื่อแก้ไขจึงไม่มีความจำเป็น จากนั้นผู้เสนอทั้ง ๒ ฉบับ ได้ขอถอนร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกจากระเบียบวาระการประชุม ซึ่งที่ประชุมมีมติยินยอมให้ถอนได้ ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๖๑

๔. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศและคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย พ.ศ. ซึ่ง นายจอน อึ้งภากรณ์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๖๐๙ คน เป็นผู้เสนอ (ในระเบียบวาระที่ ๕.๔) โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป คือ **ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ พ.ศ.** ซึ่ง นายปิยบุตร แสงกนกกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ (ในระเบียบวาระที่ ๕.๑๘)

ก่อนที่ที่ประชุมจะพิจารณา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้ปรึกษาที่ประชุม เพื่อขอให้แยกลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ทีละฉบับ เนื่องจากมีหลักการและเหตุผลต่างกัน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ จากนั้นได้อนุญาตให้ นายยิ่งชีพ อัชฌานนท์ นายอานนท์ ขวาลาวณิชย์ และนางสาวสุภาภรณ์ มัลลย์ลอย ตัวแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย เข้าร่วมเป็นผู้เสนอและชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๑๓ วรรคสอง

ผู้เสนอได้แถลงหลักการและเหตุผล ทีละฉบับ ตามลำดับ โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า ให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเลิกประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติที่มีเนื้อหาละเมิดสิทธิมนุษยชนและขัดกับหลักนิติธรรม โดยที่คณะนายทหารกลุ่มหนึ่งในชื่อ “คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ” (คสช.) ซึ่งนำโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้น ได้ก่อรัฐประหารยึดอำนาจการปกครองประเทศในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และตั้งตนเป็น “รัฐประหาร” ออกประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ คำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ จากนั้นเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ประกาศใช้ หัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติก็มีอำนาจในการออกคำสั่งได้อีกตามมาตรา ๔๔ นั้น การใช้อำนาจของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติทั้งหมดนี้ได้รับรองเอาไว้ทั้งหมด กล่าวคือ ประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ คำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ได้ประกาศหรือสั่งไว้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันที่คณะรัฐมนตรีที่เกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เข้ารับหน้าที่นั้น ได้ถูกรับรองให้มีผลทางกฎหมายชอบด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญ และเป็นที่สุด ไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๗ และรับรองต่อเนื่องไปในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗๙ และคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๔ ก็ได้ถูกรับรองให้ชอบด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญและเป็นที่สุด ไว้ในมาตรา ๔๔ นั้นเอง และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖๕ ยังกำหนดให้หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมีอำนาจตาม มาตรา ๔๔ ต่อไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เข้ารับหน้าที่ ซึ่งคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาตินี้ได้ถูกรับรองให้ชอบด้วย กฎหมายและรัฐธรรมนูญและเป็นที่สุด ไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗๙

ตลอดช่วงเวลาของการครองอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จำนวนมากที่มีเนื้อหาที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน ขัดหลักนิติธรรม ขัดหลักความยุติธรรม หรือขัดรัฐธรรมนูญโดยตัวมันเองแต่ประกาศและคำสั่งเหล่านี้ก็ไม่มีทางที่จะขัดกฎหมายและรัฐธรรมนูญได้เลย เพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗๙ ได้รับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายไว้ทั้งหมด แม้คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติไปแล้วหลายฉบับ แต่ก็ยังคงเหลือประกาศและคำสั่งอีกจำนวนมากที่มีเนื้อหาละเมิดสิทธิมนุษยชน ขัดกับหลักนิติธรรม และปราศจากการมีส่วนร่วมของประชาชน หากประกาศและคำสั่งเหล่านี้ดำรงอยู่ต่อไป ย่อมส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งในด้านสิทธิเสรีภาพ เศรษฐกิจ สังคม และชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ประกาศและคำสั่งเหล่านี้ยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และขัดกับหลักการประชาธิปไตย ในขณะที่ประเทศไทยกำลังทยอยกลับเข้าสู่ระบบปกติ โดยเริ่มต้นจากมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นใดที่ต้องคงประกาศและคำสั่งเหล่านี้ไว้ เพื่อให้ประเทศไทยได้เริ่มกลับเข้าสู่ประชาธิปไตยและยึดมั่นในหลักนิติธรรมอย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกฯ อภิปราย โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า การเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ เป็นการจะนำไปสู่การเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง หัวหน้า คสช. มีอำนาจมากเกินไปที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ ประกาศ คำสั่งเป็นคำสั่งที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน ทางการเมือง เช่น การนำพลเรือนขึ้นศาลทหาร จำกัดการแสดงออกทางการเมือง จำกัดสิทธิเสรีภาพสื่อ คำสั่ง คสช. เป็นกฎหมายที่รักษาอำนาจเพื่อให้กลุ่มคนอยู่ในอำนาจ และกีดกันกลุ่มหนึ่งให้อยู่ภายใต้อำนาจ การออกกฎหมายเป็นปัญหาอุปสรรคแก่ประชาชน บางกิจกรรมมีทหารเข้ามาเกี่ยวข้อง จนทำให้เป็นการละเมิดสิทธิของประชาชน ประชาชนที่อยู่ในเขตป่า ทำลายทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งขัดต่อนโยบายก่อนหน้านี้ที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีอยู่มีกิน ใช้อำนาจในการก้าวท้าวบนสื่อโซเชียลของประชาชน การใช้อำนาจในการสอบสวน เป็นการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรม ไม่รับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชน เข้าไปแทรกแซงการบริหารงานท้องถิ่น การให้บุคคลมารายงานตัวตามคำสั่ง คสช. เป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ใช้อำนาจในการเอื้อประโยชน์แก่นายทุน ยึดครองที่ดินประชาชน เช่น ที่ดินในเขต EEC ใช้อำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น การใช้นโยบายเป็นผลจาก คสช. ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำคนรวยคนจน ระหว่างการพิจารณาประธานสภาผู้แทนราษฎร และรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ผลัดเปลี่ยนกันดำเนินการประชุม

ผู้เสนออภิปรายสรุป โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า จากการอภิปรายเป็นไปในทางเดียวกันเพื่อแก้ไข ปัญหาจากประกาศคำสั่งของ คสช. การแทรกแซงในที่ทำงาน การถูกทำร้ายร่างกายการถูกบังคับของเจ้าหน้าที่ให้รับสารภาพ การที่ไม่รับร่างฉบับนี้ถือว่ามีมองข้ามความไม่เป็นธรรมในหลายกรณีที่ได้ดำเนินการ

